

Science of the Times (2022–2025)

Tom Wollaert, PXL-Music Research

Methodologie

- Wat was het onderzoek, wat hebben we gedaan?
 - Streamingplatformen zijn vandaag een essentieel deel van
 - Onderzoeken van Imec en het CIM tonen aan dat we meer en meer muziek streamen.
 - Hoeveel?
- Waarom gefocust op top 200, wat zijn beperkingen daarvan?
 - Er is amper beschikbare data over onze luistergewoonten op streamingplatformen.
 - Wie heeft die wel?
 - We moeten ons dus beperken tot wat beschikbaar is. De enige databron rond streaming die concreet genoeg is om onderzoek op uit te voeren is Spotify.
 - Spotify als enige databron nemen is natuurlijk niet ideaal, maar gezien ze wel in ons land de marktleider bij uitstek zijn, bieden de cijfers wel een goed beeld.
 - Cijfers Imec en CIM
 - Representatief zou ik het niet noemen, want misschien worden andere streamingdiensten.
 - Op Spotify Charts publiceren zij dagelijks/wekelijks voor landen en grootsteden een top 200 van meest populaire artiesten, nummers en albums. Voor landen (helaas geen grootstad als Brussel) bieden ze ook de mogelijkheid de top 200 nummers te spreadsheet formaat. Waar we graag de volledige luistergewoonten van Vlaanderen en Brussel geanalyseerd hadden, moesten we ons beperken tot België. Er is data voor Brussel, maar die staat enkel
 - Met die hitlijsten
- Zijn er nog andere complexiteiten?
 - Bij het aanleveren aan muziek aan een DSP, wordt jou gevraagd om bijkomende data te voorzien. Sommige data is altijd verplicht geweest: titel, artiest, datum van uitgave en ISRC-code. Die data wordt aangeleverd en *gecodeerd* in de databank van streamingdiensten als Spotify. Hoewel een genre kiezen ook verplicht is bij DSP's, codeert Spotify dat niet per nummer. Soms vind je genre terug bij een artiest, maar dit is in heel veel gevallen niet zo. Zelfs bij grote artiesten als Taylor Swift en Billie Eilish wordt er geen genre vermeld op Spotify. Het lijkt logisch dat ze achter de schermen wel genres toekennen - er was controverse in het verleden omdat ze genres als *hyperpop* uitvonden - maar die data krijgen we niet te zien. Ook de nationaliteit van een artiest wordt niet bijgehouden.
- Wat doen we juist?
 - We lezen de wekelijkse charts van uit van 2018 tot en met 2024. Dat is een gewoon een top 200, met vermelding van artiest, titel, aantal streams die week, een rangschikking en een unieke Spotify-code voor dat nummer, de URI.
 - We vragen voor elk nummer via de URI meer informatie op over een nummer. Dit geeft ons belangrijke zaken als datum van uitgave en ISRC-code, een unieke identificatiecode voor opnames die het land van uitgave bevat.

- We vragen alle informatie op van artiesten, omdat ze dan soms een genre krijgen.
- Om deze data verder aan te vullen steunen we op de MusicBrainz databank, een enorme crowdsourced databank van muziek. Hier vinden we vaak ook genres en nationaliteit van artiesten terug, hoewel we nergens een volledig beeld krijgen.
- Omdat we zeker onze Belgische artiesten wilden vinden, hebben we een oplijsting van die artiesten van MusicBrainz gecombineerd met eenzelfde lijst van Soundcharts, een platform dat digitale data over muziek bundelt. Deze gecombineerde lijst hebben we met de hand moeten corrigeren omwille van fouten in de data.
- Dit geeft ons data om verder te verwerken verwerken naar conclusies!

Hoeveel streamen we?

Het is moeilijk om met een top 200 éénduidig te zeggen hoeveel we exact streamen. Er is namelijk een lange 'staart' na deze top 200 waar we weinig over weten. De verhouding tussen de eerste 200 nummers en de rest kan heel uiteenlopend zijn. België is meertalig, dus we kunnen door de taalbarrières in de gewesten misschien een veel grotere 'staart' hebben dan onze buurlanden. Dus we kunnen enkel inzichten bieden in hoeveel er geluisterd is naar de top 200.

Het aantal streams om in de Belgische top 200 te geraken wordt elk jaar hoger. In 2018 had een nummer op plaats 200 gemiddeld 28965 streams; in 2024 was dat al gemiddeld 79354 streams - een stijging van 274%. Op piekmomenten moest je in 2018 al 45733 streams halen voor de top 200 plaats en in 2024 zelfs 94406 streams.

De nummer 1 had gemiddeld 288715 streams in 2018, tegenover 572110 streams in 2024 - een stijging van 98%. We kunnen met zekerheid stellen dat er meer muziek gestreamd wordt.

Als we kijken naar het totaal aantal jaarlijkse streams voor de hele top 200, zien we een stijging van 643 miljoen streams naar 1,450 miljard streams. Deze stijging zet zich elk jaar verder.

Als we vergelijken met onze buurlanden, dan zien we veel hogere cijfers.

In diezelfde periode steeg het aantal streams in Frankrijk van 4,129 miljard naar 8,092 miljard. In Nederland schommelt piekt het aantal streams in 2019 op 4,230 miljard, neemt het getal geleidelijk af naar 3,547 miljard in 2023 om in 2024 terug te stijgen naar 4,198 miljard. Het Verenigd Koninkrijk start in 2018 op 7,719 miljard streams en eindigt in 2024 op 9,936 streams. Duitsland start op 7,384 miljard en eindigt op het hoogtepunt van 9,943 miljard streams in 2024.

(Let op: gezien dit een top 200 is, kunnen deze cijfers niet doorgetrokken worden naar nationaal streaminggedrag. We zullen de cijfers van Duitsland, die stevig dalen in 2021 en 2022, verderop nog kaderen.)

Een manier om deze cijfers beter te kunnen beoordelen is ze te herschalen naar het aantal inwoners per land. Om de scope van het onderzoek te beperken, hebben we ervoor gekozen om de bevolkingscijfers van slechts 1 jaar te nemen, namelijk 2024, om deze herschaling uit te voeren. Dit geeft vermoedelijk een licht vertekend beeld voor de voorgaande jaren, maar laat ons wel toe trends te identificeren.

Bij deze herschaling bengelen we nog juist achterop tot in 2023. In 2024 stijgt het aantal streams per inwoner in elk van de 5 landen, maar is België de sterkste stijger (+32,1%). Daarmee steken we Duitsland (+8,5%) en Frankrijk (+19,8%) voorbij met 123 streams per inwoner versus 119 in Duitsland en 118 in Frankrijk. Hoewel onze absolute cijfers niet zo indrukwekkend lijken is dit dus een goede evolutie.

De twee landen die ons voorgaan zijn het Verenigd Koninkrijk met 163 streams per inwoner (+24,9%) en de absolute topper Nederland met 233 streams per inwoner (+18,3%). Over de reden achter het succes in deze landen kan veel gediscussieerd worden. Vaak wordt aangehaald dat ze al jarenlang de mogelijkheid bieden om een abonnement op muziekstreaming via je gsm-abonnement te nemen, soms tegen een voordelige prijs. Dat trekt natuurlijk meer mensen over de streep om te betalen voor streaming.

Wat streamen we?

Als we kijken naar de datum van uitgave van nummers, dan zien we dat de nieuwe muziek domineert. Dat is niet verrassend, want nieuwe muziek ontdekken we het gemakkelijkst collectief. Maar we zien wel een opvallende evolutie. In 2018 en 2019 was zo'n 90% van de muziek in de top 200 een jaar of minder oud. Zo'n 95% was minder dan 10 jaar oud. Sinds 2023 is maar 60% minder dan een jaar oud en 75% minder dan 10 jaar oud.

De grootste stijging zit in muziek van 10 tot 19 jaar oud, zo'n 12% van de nummers tegenover 1,6% in 2018. In 2018 bestond dit aandeel uit slechts een handvol nummers: "Halo" van Beyoncé, "I'm Yours" van Jason Mraz en "Lose Yourself" van Eminem waren meer dan de helft van de noteringen. Nu zien we vooral dit lijstje uitbreiden en genieten artiesten als Adele, Coldplay, Eminem, Rihanna en onze eigen Stromae van een blijvende populariteit.

Ook muziek die 40-49 jaar oud is neemt toe in populariteit, met 4,5% in 2024 tegenover 0,25% in 2018. Maar we zien eigenlijk vooral dat dezelfde nummers vaker terugkomen. De helft van de noteringen in 2024 komt van 6 nummers: "Every Breath You Take" van The Police, "Africa" van TOTO, "I'm Still Standing" van Elton John, "Don't Stop Believin'" van Journey, "Don't Stop Me Now" van Queen en "Dreams" van Fleetwood Mac. Dat laatste nummer ging in oktober 2020 wereldwijd viraal op TikTok en staat sindsdien bijna elke week in onze top 200. Daarvoor stond Fleetwood Mac slechts 1 week in de top 200, de week na hun optreden op Werchter Boutique.

Mooie liedjes blijven niet voor iedereen duren. De serie "Stranger Things" op Netflix catapulteerde "Running Up That Hill (A Deal With God)" van Kate Bush uit 1985 in juni 2022 helemaal naar de nummer 1 positie in België en wereldwijd. Gedurende een jaar zakte de populariteit traag maar zeker, om na 54 weken uit de top 200 te verdwijnen.

Muziek van 60 jaar of ouder stijgt van 0,17% naar 0,54%. Dit blijft jaar na jaar bijna uitsluitend kerstmuziek. Onderschat dus niet de macht van een kerstplaylist, of de aanbevelingen van het algoritme nadat je jouw "All I Want For Christmas (Is You)" *fix* gehad hebt.

Evolutie in luistergedrag

Er dringt zich een vraag op. Met gevestigde waarden die elke week terugkomen, wordt dan het aantal 'beschikbare' plaatsen in de top 200 steeds beperkter?

Jazeker. We luisteren namelijk langer naar dezelfde muziek. In 2018 telden we 1460 unieke nummers in de wekelijkse top 200. Dat getal zakt elk jaar verder en verder, om in 2024 op 1031 te belanden, een daling van bijna 30% op 6 jaar tijd.

Deze trend zien we bij onze buurlanden ook opduiken. In Nederland daalde het aantal met 24% (van 1650 naar 1246), in Frankrijk met 28% (van 1688 naar 1216) en in het Verenigd Koninkrijk met 23% (van 1350 naar 1044). De uitzondering is Duitsland, waar ze iets meer unieke nummers streamden in 2024 dan in 2018 (van 1581 naar 1602). Zij haalden ook een piekwaarde in 2021 met 1813 nummers.

Duitsland en Frankrijk tonen een duidelijke stijging van het aantal nummers tijdens en na de COVID-pandemie. Beide landen zijn kenmerkend omdat elk jaar de meerderheid van gestreamde muziek van eigen bodem komt. In Duitsland merken we ook op dat het totaal aantal streams in de top 200 gevoelig omlaag gaat in 2021 en 2022, van 9,9 miljard streams in 2020 naar 8,5 en 8,1 miljard streams. Het BVMI, de Duitse tegenhanger van BRMA, noteerde nochtans [in 2021](#) en [2022](#) duidelijke stijgingen in inkomsten uit muziekstreaming. Dus als er niet minder gestreamd werd, is er wel diverser gestreamd. Zien we hier de invloed van aansporen tot lokaal luisteren tijdens de COVID-pandemie?

Majors versus indies

We hebben het idee dat tegenwoordig veel meer artiesten in eigen beheer hun muziek uitbrengen in plaats van via een platenlabel. Maar hoe zit dat nu echt? Hoeveel nummers in de top 200 komen van de grote platenlabels (de 'majors') en hoeveel van onafhankelijke labels of eigen beheer (de 'indies')?

Daarvoor moeten we eerst het onderscheid duidelijk kunnen maken. We stellen dat onafhankelijke labels geen onderdeel van een groter beursgenoteerd bedrijf zijn. Labels met een eigen identiteit die deel uitmaken van zo'n bedrijf, tellen we als majors.

Volgens het onderscheid tussen wel of niet beursgenoteerd tellen we Beggars Group en hun 4 sublabels als indie.

Roc Nation, onderdeel van het beursgenoteerde Live Nation, en Netflix Music tellen we zo bij de majors, ook al zijn Live Nation en Netflix geen platenlabels en is hun aandeel zeer klein. Als nummers verbonden zijn aan meerdere labels, waaronder een major, tellen we ze bij de majors.

Universal, Sony en Warner hebben samen nog steeds een onklopbare meerderheid. Gemiddeld 34,5% van de noteringen tussen 2018 en 2024 komen van Universal. Sony is goed voor 20,5% en Warner voor 18%. Dat is 73%, tegenover 27% afkomstig van onafhankelijke labels. Maar indies hebben de laatste jaren een bescheiden groei gekend. Met een piek op 33,2% zaten ze in 2023 op de hielen van Universal. Het lijkt zeker mogelijk dat in de nabije toekomst onafhankelijke releases gezamenlijk voor het eerst beter scoren dan de individuele majors.

Wat met onze Belgische artiesten?

Belgische artiesten terugvinden in de Spotify-hitlijsten is niet vanzelfsprekend. Spotify houdt informatie als nationaliteit niet bij. Via de zogenaamde ISRC-code van een nummer krijgen we het land van uitgave, wat vaak maar niet altijd overeenkomt met de nationaliteit van een artiest.

Zo hebben vele nummers van Netsky een Amerikaanse code. Tot 2021 werden releases van

PIAS in het Verenigd Koninkrijk geregistreerd, zoals die van Balthazar en Oscar and the Wolf. "Alors on dance" van Stromae heeft een Franse code; zijn later materiaal een Belgische. De eerste plaat van Angèle is uitgebracht via TuneCore, wiens ISRC-codes geen landcode heb. Tenslotte werd de muziek van het programma 'Liefde voor muziek' uitgebracht in België, maar waren sommige artiesten zoals Suzan & Freek en André Hazes Jr. geen Belg.

Als we dat allemaal corrigeren, zien we dat gemiddeld tussen 2018 en 2024 slechts 10,9% van de unieke nummers in onze top 200 van Belgische artiesten kwamen. Dit getal telt nummers mee waar slechts een deel van de artiesten Belgisch zijn, dus het is niet veel. We staan op een derde plaats in ons eigen land na Amerika (42,8%) en Frankrijk (21,8%). Het komt overeen met ongeveer 9,5% van het aantal streams in de lijst.

Dat weerspiegelt zich ook in de rangschikking van de artiesten achter de nummers. Op de eerste 50 plaatsen vinden we maar 6 Belgen: Damso op 7, Lost Frequencies op 9, Angèle op 13, Pommeliën Thijs op 33, Meteoor op 39 en Regi op 47.

Hoe populair is muziek van eigen bodem bij onze buurlanden? In Duitsland is dat 60,6% van de nummers, 66% in Frankrijk, 43,6% in Nederland en 32,9% in het Verenigd Koninkrijk. Onze Belgische nummers tellen voor 0,4% in Duitsland, 5,45% in Frankrijk, 0,11% in het Verenigd Koninkrijk en 2,64% in Nederland.

Ter vergelijking is bij ons 7,6% van de nummers afkomstig uit Nederland, 21,8% uit Frankrijk, 9,2% uit het Verenigd Koninkrijk en 1,7% uit Duitsland. Muzikaal zitten we dus met een duidelijk handelstekort.

Kijken we naar de individuele jaren, dan fluctueren de percentages vaak. Dit is gelinkt aan de releases en tourplanning van onze grootste artiesten. Damso stopte in 2024 met touren om te werken aan een nieuw album en kreeg bijgevolg veel minder streams. Angèle nam in 2023 een muzikale pauze en verdween toen bijna volledig uit de lijst. Ook bij Stromae, Meteoor en anderen zien we gelijkaardige sprongen. In Nederland zien we een uitschieter in 2020 die puur aan Bryan Mg te danken is, die dat jaar heel populair is en de helft van alle Belgische noteringen had. Het toont dat onze vertegenwoordiging ook wel echt te danken is aan een klein aantal artiesten.

Welke artiesten vertegenwoordigen ons in die buurlanden over die zevenjarige periode? In Duitsland zijn dat maar 7 artiesten en bijna 89% daarvan komt van 2 artiesten: Lost Frequencies (68,2%) en Dimitri Vegas & Like Mike (20,5%). In Frankrijk zijn er 38 Belgische artiesten, waarvan Damso (43,1%) en Angèle (14,2%) samen een meerderheid van de noteringen voor zich nemen, gevolgd door Hamza (14,1%) en Roméo Elvis (7,5%). In Nederland tellen we 30 artiesten met Lost Frequencies (22,5%) bovenaan, gevolgd door Bryan Mg (15,2%), Dimitri Vegas & Like Mike (9%), Geike (8%, dankzij BLØF). In het Verenigd Koninkrijk staan gedurende 7 jaar maar 7 nummers van 5 artiesten in de top 200: Lost Frequencies (78,5%), Dimitri Vegas & Like Mike (16,3%), Stromae (3,7%), Angèle (0,7%, dankzij Dua Lipa) en Gustaph (0,7%).

Onze inzending van het Eurovisie Songfestival is de Britten duidelijk goed bevallen. Ook in de Nederlandse lijst vinden we Gustaph terug. Zijn voorgangers Jérémie Makiese en Hooverphonic haalden in Nederland ook de lijst. Met ook een duidelijke aanwezigheid van Pommeliën Thijs en Meteoor blijft voorlopig het bondgenootschap gelukkig intact.

Positief is dat sommige Belgische artiesten het (nog) beter doen in het buitenland dan hier. We tellen hier op 7 jaar 86,9 miljoen streams voor de Franstalige rapper Damso, maar in

Frankrijk is hij de vierde meest gestreamde artiest met bijna 1,4 miljard streams. Andere hiphoppers zoals Hamza, Roméo Elvis, Green Montana, Shay en Lous and the Yakuza en Mentissa scoren daar ook enorme veelvouden van hun cijfers hier.

De covers die Milow verzorgde voor Beste Zangers, de Nederlandse tegenhanger van Liefde voor Muziek, haalden stuk voor stuk de Nederlandse charts voor een totaal van meer dan 6,5 miljoen streams. Andere artiesten als Bryan Mg, KATNUF, Brysa genieten ook van grote populariteit.

Het meest opvallende is Mechelse rapper Makar, die als enige de taalbarrière weet te doorbreken met Nederlandse songteksten. Mede dankzij zijn succes op TikTok heeft hij 6,1% van de Belgische noteringen in Duitsland, goed voor 23 miljoen streams. Op eigen bodem haalt hij 'maar' 1,83 miljoen streams, in Nederland bijna 10,5 miljoen.

Artiesten die op eigen bodem en in de meeste van deze buurlanden goed scoren zijn o.a. Lost Frequencies, Dimitri Vegas & Like Mike, Angèle, Stromae en DYSTINCT. Onze pop, dance en hiphop exporteren dus het beste.

Trends

Rond de kerstperiode wordt massaal kerstmuziek gedraaid en deze jolige nummers claimen telkens de hoogste posities in de top 200. De week van Kerstmis zal gegarandeerd "All I Want for Christmas Is You" van Mariah Carey op nummer 1 staan. Maar we luisteren tijdens deze periode ook het allermeeeste naar muziek. Voor plaats 200 zal je veel meer streams moeten hebben. Er wordt bewuster gekozen om naar muziek te luisteren in plaats van een andere activiteit.

De MIA's vierten artiesten en nummers van het voorgaande jaar. Vele daarvan stonden ook geruime tijd in de top 200 van dat jaar. In de maanden na een uitzending merken we geen verhoogde aanwezigheid van de winnaars of genomineerden, mogelijks omdat de nummers al dusdanig populair waren dat jaar zelf.

Nummers uit Liefde Voor Muziek zijn heel populair. Van 2018 tot 2024 telden we elk jaar (met uitzondering van 2019) een heel aantal noteringen in de top 200 (35, 0, 156, 47, 30, 32 en 2 noteringen, 302 plaatsen in het totaal). Artiesten als Portland, Sean Dhondt, Silvy en Gene Thomas halen hun enige notering in de top 200 via het programma.

Onze eigen Eurovisie nummers staan zowel voor als na het Songfestival voor geruime tijd in onze eigen lijst, maar staan vaak enkel de week van het Songfestival zelf in de top 200 in het buitenland (Gustaph kreeg een extra week in het Verenigd Koninkrijk). De week van het Songfestival in mei staan dikwijls de populairste artiesten in onze lijst, waarvan vele na een aantal weken ook nooit weer verdwijnen.

Nummers die het langer uithouden zijn "Tattoo" van Loreen (wat een jaar later nog steeds in de lijst stond), "Cha Cha Cha" van Käärijä (10 weken) en natuurlijk Joost Klein. De Nederlander stond met "Europapa" geruime tijd in de top 5 van onze eigen lijst van maart tot eind mei in 2024. Opvallend is dat hij na zijn diskwalificatie net voor de finale terug doorstoot naar nummer 1 met meer dan een miljoen streams, meer dan het dubbele van wat de winnaar van dat jaar, "The Code" van Nemo, haalde die week.

We zien de resultaten van de Belgische televoting ook weerspiegeld in de streamingcijfers dat jaar. Behalve de laatste plaats staan alle artiesten in de top 200. Zwitserland steekt als winnaar logischerwijze de concurrentie voorbij, Israël zakt naar de zevende plaats en enkele landen doen haasje over.